

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1441/2021
08.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници из породичних односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Стана Младеновић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Александар Јанчић, адвокат из ..., ради издржавања, одлучујући о ревизији тужиље, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 673/19 од 06.07.2020. године, на седници одржаној 08.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 673/19 од 06.07.2020. године.

Образложење

Основни суд у Панчеву, пресудом П2 404/18 од 15.11.2018. године, усвојио је тужбени захтев тужиље, тако што је обавезао туженог да уплаћује тужилји као пунолетном детету на редовном школовању на основу обавезе законског издржавања износ од 10.000,00 динара, месечно, почев од подношења тужбе 21.08.2017. године па до завршетка редовног школовања, најкасније до 26. године живота тужиље, од 01. до 05. у месецу за тај месец, а све заостале рате да плати у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, као и да тужилји исплаћује једном годишње по 250 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања на име трошкова школарине и то од 01.10. у години за ту годину, почев од 01.10.2017. године, па док траје школовање тужиље путем поштанске упутнице на име тужиље (став први изреке). Одлучио је и да свака странка сноси своје трошкове поступка (став други изреке). Основни суд у Панчеву, допунском пресудом П2 404/18 од 22.02.2019. године, одбио је као неоснован тужбени захтев од тражених 20.000,00 динара, месечно, почев од подношења тужбе 21.08.2017. године до завршетка редовног школовања, а најкасније до 26. године живота тужиље од 01. до 05. у месецу за тај месец, па до досуђеног износа од 10.000,00 динара, месечно, почев од подношења тужбе 21.08.2017. године до завршетка редовног школовања, а најкасније до 26. године живота тужиље од 01. до 05. у месецу за тај месец.

Апелациони суд у Београду, решењем Гж2 393/19 од 25.07.2019. године, укинуо је допунску пресуду Основног суда у Панчеву П2 404/18 од 22.02.2019. године и решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Основног

суда у Панчеву П2 404/18 од 15.11.2018. године и предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење.

Основни суд у Панчеву, допунском пресудом П2 404/18 од 03.10.2019. године, одбио је као неоснован тужбени захтев тужиље од тражених 20.000,00 динара, месечно, почев од дана подношења тужбе 21.08.2017. године до завршеног школовања, најкасније до 26. године живота тужиље од 01. до 05. у месецу за тај месец, па до досуђеног износа од 10.000,00 динара, месечно, почев од дана подношења тужбе 21.08.2017. године до завршеног школовања, најкасније до 26. године живота тужиље од 01. до 05. у месецу за тај месец (став први изреке). Одлучио је и да свака странка сноси своје трошкове (став други изреке).

Основни суд у Панчеву, допунском пресудом П2 404/18 од 23.01.2020. године, одбио је тужбени захтев тужиље у делу којим је тражила да се тужени обавезе да на основу законске обавезе издржавања тужиље уплаћује месечно износ од 20.000,00 динара, почев од 01.05.2017. године до 21.08.2017. године.

Апелациони суд у Београду, пресудом Гж2 673/19 од 06.07.2020. године, одбио је као неосновану жалбу тужиље и потврдио допунску пресуду Основног суда у Панчеву П2 404/18 од 03.10.2019. године (став први изреке) и одбио захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка (став други изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13 - УС, 74/13 - УС, 55/14, 87/18 и 18/20) и утврдио да ревизија тужиље није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности, на основу члана 408. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Основног суда у Панчеву П2 404/18 од 08.12.2018. године, обавезан је тужени да плаћа тужиљи као пунолетном детету на редовном школовању по основу законске обавезе издржавања износ од 10.000,00 динара месечно, почев од подношења тужбе 21.08.2017. године до завршетка редовног школовања, најкасније до 26. године живота тужиље, а да све заостале рате плати у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, као и да тужиљи на име трошкова школарине исплаћује једном годишње по 250 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања и то од 01.10. у години за ту годину, почев од 01.10.2017. године па док траје школовање тужиље (у овом делу пресуда је правноснажна). Истом одлуком је одлучено и да свака странка сноси своје трошкове поступка (одлука о трошковима поступка укинута је решењем Апелационог суда у Београду Гж2 393/19 од 25.07.2019. године).

Тужиља је рођена ...1998. године у браку ВВ и туженог. Завршила је гимназију „ГГ“ у ... школске 2016/2017 године, да би 2017/2018 године уписала основне

академске студије на ... академији Универзитета ... у ..., смер ..., у статусу самофинансирајућег студента. Школске 2018/2019 године тужила је уписала другу годину студија као самофинансирајући студент. Како тужила има пребивалиште у ..., а ... академија се налази у ... и присуство на предавањима и вежбама на академији је обавезно, то тужила свакодневно има путне трошкове за међуградски превоз (...– ...) и градски превоз. Цена месечне карте на релацији ... – ... износи 2.208,00 динара, а градски превоз („Бус плус“) плаћа у износу од 180,00 динара дневно, што на месечном нивоу износи 3.600,00 динара. Тужила не може да оствари попуст на месечну („Бус плус“) карту, с обзиром на то да има пребивалиште у Тужила има трошкове за куповину књига, по цени од око 1.000,00 динара по књизи (у копији). У првом семестру прве године студија имала је седам предмета (пет једносеместралних и два двосеместрална). Приликом боравка на факултету у току дана има издатке за храну и пиће. Тужила није у радном односу, није корисник студентског кредита, нити стипендије, нема других извора прихода. Док је похађала гимназију радила је као промотер, два пута за износ награде од по 2.000,00 динара по промоцији. Тужила живи са мајком, у улици ... бр. .. у ... у стану који је купљен 2001. године током брака њених родитеља. Тужени се уговором о поклону од 19.03.2004. године обавезао да овај стан поклони мајци тужиле. Трошкови школовања на ... академији утврђују се за сваку уписану годину студија. За школску 2017/2018 годину трошкови школовања износе 57.000,00 динара, а школарина покрива трошкове похађања наставе у оба семестра и излазак на испит. Тужила је накнаду за полагање пријемног испита платила 1.000,00 динара, а прву рату школарине за прву годину студија 11.400,00 динара.

Тужени је рођен 1960. године, радно је способан, али није у радном односу. Он се од 29.11.2017. године налази на евиденцији лица која траже промену запослења. Син туженог је од ЈКП „Зеленило“ узео у закуп тезгу коју је претходно закупио његов отац на јавној лицитацији и води се на његово име. Од јуна 2017. године ради на стовариштима на ..., ради само викендом и то за износ од 1.000,00 динара по ноћи (месечно око 8.000,00 динара). Поседује путничко возило марке „Mazda“ произведено 1983. године, нерегистровано, у возном стању, путничко возило марке „Peugeot 206“, произведено 2002. године и скутер стар 10 – 12 година. Тужени има здравствених проблема, 2014. године имао је инфаркт миокарда, због чега му је имплантиран „стент“. Лечен је у Општој болници у ... у периоду од 03.03.2014. године до 17.03.2014. године, у КБЦ „Звездара“ са дијагнозом „St. post. infarctum miocardis NSTEMI amll 24“ и „Hiperliproteinemia“, а током 2014. године је био на конзилијарном прегледу у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“. Дана 27.11.2017. године у ОБ ..., туженом је дијагностикован „dolor pectoralis, non specificatus“. Током 2018. године, тужени је у приватној ординацији „ДД“ у ... лечен од „Haemorrhoides internae“ (тегобе са хемороидима). Откривена му је флека на плућима и упућен је у Центар за радиологију и МР, ради ЦТГ плућа на предлог пулмолога ОБ ... од 19.09.2018. године. Тужени је власник куће у ..., улица .. бр. ... Помаже га син из првог брака ЂЂ износом од 3.000,00 до 5.000,00 динара месечно, купује му лекове, за које месечно плаћа 3.000,00 до 4.000,00 динара (некада 2.000,00 до 3.000,00 динара). Тужени се храни у кући свог сина, а понекад сва три obroка у току дана. Син туженог је ожењен и има малолетно дете узраста од три године. Супруга ЂЂ је незапослена, повремено ради маникир. Живи на истој адреси са туженим у засебној стамбеној јединици. Тужени чува мал. дете свог сина током дана. Комуналне трошкове за кућу у којој тужени живи и трошкове употребе мобилног телефона сноси син туженог, иако се рачуни обрачунавају и достављају на име туженог, а просечни месечни трошкови износе

6.000,00 динара, и то: према рачунима за новембар месец 2017. године, на име комуналне услуге за водовод и канализацију је 539,30 динара, електричне енергије 1.000,00 динара, употребе мобилне телефоније „Вип“ 2.379,76 динара, за услуге „Теленора“ 1.350,00 динара и комуналне услуге ЈКП „...“ износе око 450,00, односно 1.800,00 динара за новембар и децембар 2017. године. Тужени је имао отворене рачуне у „Eurobank Србија“, а сад има активне рачуне у „Raiffeisen bank“ и „NLB bank“. У „Eurobank Србија“ тужени је имао два отворена рачуна, оба су угашена, није корисник старе девизне штедње код ове банке. На рачуну „NLB bank“ нема значајних средстава (3,66 евра). У „Raiffeisen bank“ има активне рачуне у три различите валуте (CHF, USD, EUR). На рачуну CHF нема средстава, на рачуну USD нема средстава, у августу 2017. године, месец дана после подношења тужбе, салдо на овом рачуну износио је 1.000 USD, на рачуну у еврима нема средстава, а у августу 2017. године после подношења тужбе, салдо на овом рачуну износио је 14.900 евра.

Мајка тужиље ВВ, рођена ..., рођена је ...1962. године. Запослена је као спремачица у Основној школи „ЕЕ“ у У периоду април – јун 2017. године остварила је просечну бруто зараду у износу од 31.451,41 динара, односно 23.254,48 динара нето. Претходно је радила у „...“ до 2003. године, а затим као спремачица у једном пословном простору, остварује и додатну зараду од 5.000,00 динара месечно. Комуналне трошкове и трошкове осигурања стана у којем тужиља живи и трошкове мобилне телефоније сноси мајка тужиље, у просечном месечном износу од око 10.500,00 динара, и то на име комуналне услуге водовода и канализације 1.464,31 динара (за август месец 2017. године); на име грејања 4.487,00 динара (август и септембар месец 2017. године); на име сакупљања и одвожења отпада 347,00 динара (септембар 2017. године), односно 365,00 динара (за јул месец 2017. године), 347,00 динара за август 2017. године; на име употребе „Вип“ мобилне телефоније има трошак од 590,00 динара (јул, август и септембар 2017. године); на име употребе електричне енергије износ од 2.000,00 динара (септембар 2017. године), односно 2.600,00 динара (за јул 2018. године); на име трошкова ГСА износ од 711,81 динара (септембар 2017. године), односно 434,98 динара (август 2017. године); износ од 650,61 динара (јул 2017. године); на име услуга „Телекома“ износ од 718,66 динара (септембар 2017. године), односно 660,00 динара (август 2017. године), односно 378,39 динара (август 2017. године); трошкови осигурања стана износили су 150,51 динар за јул и септембар 2017. године. Минимална сума издржавања у време пресуђења износи 25.706,00 динара, док је потребе тужиље другостепени суд утврдио на износ од 25.000,00 динара.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, према оцени овог суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право, када су одбили тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужени да на име издржавања плаћа од досуђеног износа од 10.000,00 динара до траженог износа од 20.000,00 динара од дана подношења тужбе 21.08.2017. године па до завршеног школовања, а најкасније до 26. године живота.

Одредбом члана 155. став 2. Породичног закона („Службени гласник РС“ бр. 18/05, 72/11 и 6/15) је прописано да, пунолетно дете које се редовно школује има право на издржавање од родитеља сразмерно њиховим могућностима, а најкасније до навршене 26. године живота.

Одредбом члана 160. став 1. Породичног закона је прописано, да, издржавање се одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања. Одредбом става 2. овог члана, да, потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања. Одредбом става 3. овог члана, да, могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања.

Према томе, имајући у виду потребу тужиље као повериоца издржавања, с обзиром на њен календарски узраст, да је студент и могућности туженог као дужника издржавања, да је дужан да сразмерно својим имовинским приликама, здравственим и радним способностима и у складу са потребама тужиље доприноси њеном издржавању, то је правилно одбијен тужбени захтев тужиље на име издржавања за разлику износа од досуђених 10.000,00 динара па до тражених 20.000,00 динара, почев од дана подношења тужбе 21.08.2017. године, па до завршеног школовања, а најкасније до 26. године живота тужиље.

Ово стога, како је то правилно закључио другостепени суд, да плаћањем траженог износа од 20.000,00 динара у наведеном периоду, егзистениција туженог би била угрожена, с обзиром на све укупне прилике у којима тужени живи, док ће сразмерни допринос за задовољење потреба тужиље дати мајка тужиље својим новчаним давањем, као и да тужиља као пунолетно лице има могућност да се радно ангажује на повременим пословима како би подмирила потребе неопходне за њен даљи социјални развој и завршетак школовања.

Нису од утицаја на другачију одлуку овог суда наводи ревизије којима се указује на располагање новцем на рачунима туженог код банака, висину новчаних средстава на тим рачунима, као и да тужени поседује велику кућу у ... са имањем и више моторних возила (два аутомобила и један скутер), с обзиром на то да је одлука о висини издржавања донета правилно у складу са критеријумима прописаним чланом 160. Породичног закона и да се висина издржавања може смањити или повећати ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука у смислу члана 164. Породичног закона.

При томе, није неопходно даље детаљно образлагати пресуду којом се ревизија одбија као неоснована, већ се тужиља као ревидент упућује на образложење побијане пресуде да се непотребно не би понављало, у смислу одредбе члана 414. став 2. ЗПП.

Правилна је и одлука о трошковима поступка, донета на основу члана 207. Породичног закона.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**